

KSIĘGOWOŚĆ PROJEKTÓW UNIJNYCH

Dotacje

Ustawa z dnia 27.08.2009 r.

o finansach publicznych

Dz. U. z 2009 r. nr 157, poz. 1240

Art. 126 Dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych

Dotacje

art. 5 ust 1 pkt - środkami publicznymi są:

2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);

3) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2;

Dotacje z środków europejskich

Podział środków europejskich:

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

5) środkach europejskich - rozumie się przez to środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, 2 i 4, 5a do 5c;

Czyli: **1)** środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybackiego, z wyłączeniem środków, o których mowa w pkt 5 lit. a i b;

Dotacje z środków europejskich

- 2)** niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), z wyłączeniem środków, o których mowa w pkt 5 lit. c i d:
- a) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014,
  - b) Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014,
  - c) Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy;

Dotacje z środków europejskich

- 4) środki na realizację Wspólnej Polityki Rolnej:
- a) Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej "Seksja Gwarancji",
  - b) Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji na wydatki, o których mowa w:
    - art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. UE L 209 z 11.08.2005, str. 1),

-

Dotacje z środków europejskich

- art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej,
- c) Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich;

Fundusze Unii Europejskiej

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

utworzony w 1975 na podstawie art. 160 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Zgodnie z tym przepisem, celem funduszu jest *„przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych we Wspólnocie poprzez niwelowanie różnic w poziomach rozwoju oraz zacofania regionów”*

Fundusze Unii Europejskiej

- Europejski Fundusz Społeczny

główne narzędzie finansowe Unii Europejskiej, wspierające zatrudnienie w państwach członkowskich oraz promujące spójność gospodarczą i społeczną. Wydatki EFS wynoszą około 10% całkowitego budżetu UE

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

Zgodnie z art. 60 lit d) rozp. Rady WE nr 1083/2006 istnieje wymóg aby beneficjenci oraz inne podmioty uczestniczące w realizacji projektów utrzymywały **odrębny system księgowy** albo **odpowiedni kod księgowy** dla wszystkich transakcji związanych z danym projektem.

Oznacza to, iż jednostka **musi** wydzielić odpowiednie **konta księgowe** w planie kont na potrzeby rozliczenia projektu, kontroli wewnętrznej i sprawozdawczości

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

Zgodnie z art. 152 ustawy o finansach publicznych :

*Jednostki, którym została udzielona dotacja, o której mowa w art. 150 i art. 151 ust. 1, są obowiązane do prowadzenia **wyodrębnionej ewidencji księgowej** środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.*

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

Wyodrębniona ewidencja powinna obejmować m.in. poniższe elementy oraz być prowadzona na podstawie następujących dokumentów:

1. Środki trwałe:

- faktury za kupione środki trwałe,
- rejestr użytkowania środków trwałych

2. Materiały:

- faktury za zakup materiałów do projektu

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

3. Usługi obce:

- faktury za wykonane usług zewnętrzne.

4. Koszty osobowe:

- listy płac pracowników zatrudnionych w projekcie,
- lista pracowników biorących udział w projekcie,
- umowy o pracę,
- umowy zlecenia
- karty czasu pracy

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

5. Przychody:

- ewidencja przychodzących środków na podstawie otrzymanych wyciągów bankowych.

6. Rachunki bankowe - jednostka zobowiązana jest do ujmowania zarówno otrzymanych środków unijnych, jak i płatności realizowanych w ramach projektu z oddzielnego rachunku bankowego, wykorzystywanego tylko do tego projektu:

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

7. Rozliczenia międzyokresowe przychodów lub konta funduszowe - przeznaczone do ewidencji otrzymanej pomocy. Rozliczane na podstawie dokumentów wewnętrznych.

8. Konta pozabilansowe - przeznaczone do ewidencji Zobowiązań warunkowych.

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

WYODRĘBNIONA EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH

010 "Środki trwałe"

010-3 "Urządzenia techniczne i komputery"

010-3-1 "Komputery – działalność podstawowa"

010-3-2 "Komputery – Projekt A"

010-3-3 "Komputery – Projekt B"

070 "Umorzenie środków trwałych"

070-3 "Urządzenia techniczne i komputery"

070-3-1 "Komputery – działalność podstawowa"

070-3-2 "Komputery – Projekt A"

070-3-3 "Komputery – Projekt B"

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

UTWORZENIE DLA ŚRODKÓW TRWAŁYCH SFINANSOWANYCH DOTACJĄ ODRĘBNEGO KONTA SYNTETYCZNEGO Z ANALITYKĄ

010 "Środki trwałe"

010-1 "Grunty i prawa użytkowania wieczystego gruntów"

010-2 "Budynki i lokale"

010-3 "Urządzenia techniczne i komputery"

010-4 "Inne środki trwałe"

010-5 "Środki trwałe sfinansowane dotacją – Projekt A"

010-5-1 "Grunty i prawa użytkowania wieczystego
gruntów"

010-5-2 "Budynki i budowle"

010-5-3 "Urządzenia techniczne i komputery"

010-5-4 "Inne środki trwałe"

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

WYODRĘBNIONE KONTA ANALITYCZNE DLA DOTACJI UNIJNEJ

100 "Kasa"

100-1 "Kasa – działalność podstawowa"

100-2 "Kasa – Projekt A"

100-3 "Kasa – Projekt B"

130 "Bieżący rachunek bankowy"

130-1 "Bieżący rachunek bankowy – działalność podstawowa"

130-2 "Bieżący rachunek bankowy – Projekt A"

130-3 "Bieżący rachunek bankowy – Projekt B"

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

WYODRĘBNIONE KONTA SYNTETYCZNE DLA DOTACJI UNIJNEJ

- 101 "Kasa – działalność podstawowa"
- 102 "Kasa – Projekt A"
- 103 "Kasa – Projekt B"
- 131 "Bieżący rachunek bankowy – działalność podstawowa"
- 132 "Bieżący rachunek bankowy – Projekt A"
- 133 "Bieżący rachunek bankowy – Projekt B"

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

WYODRĘBNIONA EWIDENCJA KOSZTÓW

Koszty są najważniejszą kategorią spośród wszystkich operacji gospodarczych związanych z dotacją, niewielkie uchybienia mogą być podstawą do zakwestionowania wydatku jako kosztu kwalifikowanego (zwrot części lub całości dotacji),

Sposób wyodrębnienia operacji gospodarczych finansowanych dotacją jest uzależniony od tego, czy podmiot gospodarczy prowadzi ewidencję kosztów na kontach zespołu 4, na kontach zespołu 5, czy też w obydwu zespołach.

W przypadku prowadzenia ewidencji tylko na kontach zespołu 4 możliwe są różne sposoby wyodrębnienia kosztów.

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

ZAŁOŻENIE DO KAŻDEGO KONTA SYNTETYCZNEGO ODPOWIEDNIEJ ANALITYKI

Np.: 401 "Materiały i energia"

401-1 "Koszty działalności podstawowej"

401-2 "Koszty związane z projektem A"

Jednym z warunków otrzymania dotacji jest sporządzenie szczegółowego kosztorysu (budżetu) wydatków, który dzielimy na poszczególne pozycje, np:

- koszty osobowe,
- podróże służbowe,
- koszty promocji,
- koszty spotkań i konferencji,
- koszty wyposażenia,
- koszty administracyjne.

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

WPROWADZENIE DODATKOWEGO KONTA SYNTETYCZNEGO Z
ODPOWIEDNIĄ ANALITYKĄ

470 "Koszty kwalifikowane związane z projektem A"

470-1 "Koszty osobowe"

470-1-1 "Trenerzy akredytowani"

470-1-1-1 "Trener akredytowany 1"

470-1-2 "Doradca"

470-1-3 "Pracownicy administracyjni"

470-1-3-1 "Kierownik projektu"

470-1-3-2 "Księgowy"

470-2 "Podróże lokalne"

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

Dotacje dzielimy na dotacje **do aktywów** (finansowanie aktywów trwałych, a dokładnie ich zakup, wytworzenie, budowę czy ulepszenie) oraz **do przychodów** – finansowanie działalności jednostki w tym sprzedaż produktów i towarów oraz świadczenie usług.

1. Pozostałe przychody operacyjne (art. 3 ust 1 pkt 32 lit h) wpływ na rachunek bankowy księguje się, zapisem:

- Wn konto 13-5 "Wyodrębniony rachunek bankowy",
- Ma konto 76-0 "Pozostałe przychody operacyjne" (w analityce: Dotacja).

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

2. konto 70-0 "Sprzedaż produktów" lub 73-0 "Sprzedaż towarów" - w *przypadku dotacji do cen sprzedaży*
3. konto 84 "Rozliczenia międzyokresowe przychodów" - w przypadku dotacji na nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych, jeżeli stosownie do innych przepisów nie wpływają one na zwiększenie kapitałów (funduszy) własnych,

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

W przypadku dotacji na nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych:

- Wn konto 13-0 "Rachunek bieżący" lub 13-1 "Rachunek walutowy",
- Ma konto 84 "Rozliczenia międzyokresowe przychodów",
Przypomnijmy, że środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych ujmowane są na koncie rozliczeń międzyokresowych przychodów (jeżeli stosownie do innych ustaw nie zwiększają one kapitałów/funduszy własnych), skąd są stopniowo przeksięgowywane na pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych (art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości).

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

**w przypadku dotacji do cen sprzedaży produktów
lub towarów :**

- Wn konto 13-0 "Rachunek bieżący" lub 13-1 "Rachunek walutowy",
- Ma konto 70-0 "Sprzedaż produktów ",

**w przypadku dotacji na inne cele niż dopłaty do cen
sprzedaży, nabycie lub wytworzenie środków
trwałych, środków trwałych w budowie albo
wartości niematerialnych i prawnych:**

- Wn konto 13-0 "Rachunek bieżący" lub 13-1 "Rachunek w alutowy",
- Ma konto 76-0 "Pozostałe przychody operacyjne".

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

Mając na uwadze art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, należy przyjąć, że w przypadku gdy jednostka do kosztów dotyczących 2016 r. otrzyma dotację wypłaconą w 2017 r., ale przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2016 r., to powinna zaliczyć ją do przychodów roku, w którym poniosła koszty pokryte dotacją. Jeżeli kwota dotacji jest istotna, to termin zaliczenia jej do przychodów roku ubiegłego wydłuża się do momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego (por. art. 54 ust. 1 ustawy o rachunkowości).

Ewidencja operacji gospodarczych w projekcie

W sprawozdaniu finansowym:

dotacje otrzymane na inne cele niż dopłaty do cen sprzedaży i nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych (odniesione na konto 76-0) wykazuje się w pozycji D.II. porównawczego rachunku zysków i strat lub w pozycji G.II. wariantu kalkulacyjnego - jako "Dotacje".

Dokumentacja finansowa

Dokumentowanie wydatków:

Zasady:

Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony **w znaczeniu kasowym**, tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta (za wyjątkiem amortyzacji, wkładu niepieniężnego)

Dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura, inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej lub - w przypadku wkładu niepieniężnego – dokument o wartości dowodowej równoważnej fakturze

Podatek VAT a dotacja

Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowalny tylko wtedy gdy:

- a) został faktycznie poniesiony przez beneficjenta, oraz
- b) beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT

Beneficjent zobowiązany jest załączyć do wniosku o dofinansowanie projektu oświadczenie, w którym zadeklaruje, czy w ramach realizowanego projektu będzie miał możliwość odzyskania podatku VAT poniesionego w związku z realizacją projektu

Podatek VAT a dotacja

Zgodnie z art. 29a ust. 1 ustawy o VAT podstawą opodatkowania jest obrót, z zastrzeżeniem ust. 2-21, art. 30-32, art. 119 oraz art. 120 ust. 4 i 5. Obrotem jest kwota należna z tytułu sprzedaży, pomniejszona o kwotę należnego podatku. Kwota należna obejmuje całość świadczenia należnego od nabywcy lub osoby trzeciej. **Obrót zwiększa się o otrzymane dotacje, subwencje i inne dopłaty o podobnym charakterze mające bezpośredni wpływ na cenę (kwotę należną) towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika, pomniejszone o kwotę należnego podatku.**

Osoba fizyczna / PIT / dotacja

Mając na uwadze brzmienie powyższego przepisu należy stwierdzić, iż: dotacje otrzymane na cele inne niż nabycie lub wytworzenie środków trwałych (lub wartości niematerialnych i prawnych) - zaliczane są do przychodów z działalności gospodarczej, dotacje otrzymane na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków poniesionych przez podatnika na zakup lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych (lub wartości niematerialnych i prawnych), od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych - nie stanowią przychodu z działalności gospodarczej.

Osoba fizyczna / PIT / dotacja

Na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o PODOF, przychodem z działalności gospodarczej są również **dotacje, subwencje**, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia otrzymane na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków, z wyjątkiem gdy przychody te są związane z otrzymaniem, zakupem albo wytworzeniem we własnym zakresie środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, od których, zgodnie z art. 22a-22o, dokonuje się odpisów amortyzacyjnych.

Osoba fizyczna/PIT/dotacja

Z kolei przepisem zawartym w art. 21 ust. 1 pkt 121 ustawy o PDOF ustawodawca zwolnił od podatku jednorazowe środki przyznane bezrobotnemu na podjęcie działalności, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zwolnieniu podlegają również środki zgodnie z pkt 136,137 tegoż artykułu.

Osoba fizyczna / PIT / dotacja

Ponieważ dotacja otrzymana na rozpoczęcie działalności gospodarczej nie podlega opodatkowaniu, to nie podlega ujęciu w podatkowej księdze przychodów i rozchodów. W księdze tej nie ujmuje się również wydatków na zakup środków trwałych (oraz wartości niematerialnych i prawnych) sfinansowanych ww. dotacją, ani też odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od ich wartości początkowej, gdyż nie stanowią one kosztów uzyskania przychodów.

Osoba fizyczna / PIT / dotacja

Natomiast wydatki na zakup wyposażenia ujmuje się w PKPiR, gdyż stanowią one koszty podatkowe. Wydatki na zakup wyposażenia wykazuje się w kolumnie 13 „Pozostałe wydatki”, w dacie poniesienia. Wydatki na zakup ww. wyposażenia ujmuje się w podatkowej księdze przychodów i rozchodów: w kwocie netto - jeżeli podatnikowi przysługiwało prawo do odliczenia VAT od tych wydatków lub w kwocie brutto - jeżeli podatnikowi nie przysługiwało prawo do odliczenia VAT naliczonego (np. wydatki te mają związek z czynnościami zwolnionym z VAT).

Osoba prawna/CIT/dotacja

Otrzymana przez osobę prawną refundacja (dotacja) kosztów zakupu środków trwałych korzysta ze zwolnienia od podatku dochodowego na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 21 ustawy o PDOP.

Z kolei odpisy amortyzacyjne z tytułu zużycia środków trwałych, dokonywane od tej części ich wartości, która odpowiada kwocie otrzymanej refundacji, nie stanowią kosztów podatkowych (art. 16 ust. 1 pkt 48 ustawy o PDOP)

Osoba prawna/CIT/dotacja

Stosownie do art. 16 ust. 1 pkt 58 updop nie podlegają zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów wydatki i koszty bezpośrednio sfinansowane z dochodów, o których mowa m.in.w art. 17 ust. 1 pkt 53 updop. Jeżeli zaś w ramach kosztów bezpośrednich projektu beneficjent ponosi wydatki na zakup lub wytworzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, to z kolei na podstawie art. 16ust. 1 pkt 48 updop nie będą podlegały zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów odpisy amortyzacyjne dokonane od tych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych